U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **V. H.,** zastoupeného JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem se sídlem Šafaříkova 666, Hradec Králové proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 4. 2011, čj. OAM-369/ZA-06-PA03-2010, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 1. 2012, čj. 28 Az 15/2011 - 57,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Ustanovenému advokátovi žalobce JUDr. Ing. Jiřímu Špeldovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2880 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I.

1. Rozhodnutím ze dne 6. 4. 2011, čj. OAM-369/ZA-06-PA03-2010, žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II.

2. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové, který ji rozsudkem ze dne 30. 1. 2012, čj. 28 Az 15/2011 - 57, zamítl.

3. Krajský soud se ztotožnil s žalovaným, že žalobce nesplňoval podmínky pro udělení azylu ani doplňkové ochrany. Závěry žalovaného byly přesvědčivé a logicky plynuly z celkového posouzení případu. Soud poukázal na nevěrohodnost některých tvrzení žalobce a souhlasil s žalovaným, že se žalobce snažil podáním žádosti o mezinárodní ochranu odvrátit nechtěný návrat na Ukrajinu a legalizovat si pobyt na území České republiky. Pokud měl žalobce obavy z možného nátlaku soukromých osob, mohl se obrátit na příslušné státní orgány. Žalobce však opustil Ukrajinu, aniž vyčkal rozhodnutí týkajícího se dopravní nehody, při níž byl zraněn, a rozhodnutí o jeho stížnosti podané v této věci. Namítl-li žalobce, že příslušné státní orgány nečinily žádné kroky k vyšetření nehody, z informací o zemi původu vyplynulo, že na Ukrajině existuje reálná možnost ochrany proti postupu policejních či jiných státních orgánů. S ohledem na konkrétní tvrzení žalobce krajský soud považoval shromážděné informace o zemi původu za dostatečně objektivní a aktuální.

4. Udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu podléhá správnímu uvážení a rozsah soudního přezkumu je omezen. Krajský soud shledal posouzení této otázky žalovaným v souladu se zákonem. Žalovaný byl seznámen se zdravotním stavem žalobce po amputaci dolní končetiny a opatřil si dostatek podkladů. Ze shromážděných informací o zemi původu lze učinit závěr o obecné dostupnosti lékařské péče, byť tyto informace byly zaměřeny převážně na onkologickou léčbu. Podle krajského soudu bylo zřejmé, že by se žalobci dostalo lékařské péče v obvyklém rozsahu, žalobce však opustil Ukrajinu dříve, než mu mohla být poskytnuta potřebná lékařská péče či přiznán invalidní důchod. Vyšší kvalita lékařské péče v České republice nemůže být sama o sobě důvodem pro udělení humanitárního azylu.

III.

5. Žalobce (stěžovatel) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

6. Stěžovatel namítl, že závěry žalovaného ani krajského soudu neodpovídaly veškerým skutečnostem, které v průběhu řízení vyšly najevo. V případě návratu na Ukrajinu by stěžovatel byl ohrožen na životě i zdraví z důvodu účasti na dopravní nehodě. Účastníkem nehody byl také syn primátora města Tyačeva, stěžovatel byl proto následně vydírán a nedostalo se mu náležité pomoci ze strany státních orgánů (policie a prokuratury), na které se obrátil. Žalovaný i krajský soud nesprávně posoudili možnost domáhat se ochrany a dodržování lidských práv na Ukrajině a nezohlednili, že na Ukrajině existuje vysoká míra korupce.

7. Žalovaný posoudil nesprávně také dostupnost léčby a možné ohrožení zdraví stěžovatele v případě, že by byl navrácen do země původu. Žalovaný vyšel pouze z obecných zpráv o zemi původu, které se navíc zabývaly výhradně onkologickými onemocněními. Krajský soud nesprávně dovodil, že stěžovatel nemůže být v případě návratu ohrožen na zdraví či životě. Pro takový závěr krajský soud neměl žádný důkaz. Stěžovatel připustil, že v době rozhodování žalovaného neměl tak závažné zdravotní problémy jako nyní, proto žalovaný nemohl tuto skutečnost zohlednit. V řízení před krajským soudem však již bylo zjevné, že se zdravotní stav stěžovatele zhoršuje, krajský

soud proto pochybil, pokud se touto skutečností nezabýval a nezohlednil judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 17. 10. 2011, čj. 2 As 87/2011 - 49, všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), podle které je v rozporu s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb., dále jen „Úmluva“) zamítnout žalobu, není-li záruka, že nedojde k nucenému vycestování žadatele o mezinárodní ochranu dříve, než budou náležitě zohledněny skutečnosti, které nastaly až po rozhodnutí správního orgánu. Rozhodnou skutečností, kterou měl krajský soud zohlednit, bylo zhoršení zdravotního stavu stěžovatele. Krajský soud však pouze převzal odůvodnění žalovaného a ztotožnil se s ním, proto je napadený rozsudek nepřezkoumatelný.

8. Dále stěžovatel namítl, že žalovaný neposoudil rodinné, ekonomické a sociální poměry stěžovatele, zejm. v souvislosti s jeho zdravotním stavem. Žalovaný ani krajský soud se nezabývali tím, zda stěžovatel bude schopen najít si zaměstnání a uhradit potřebnou léčbu. Neexistence takové možnosti nebyla v řízení vyvrácena, což je v rozporu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, např. rozsudkem ze dne 21. 12. 2005, čj. 6 Azs 235/2004 - 57.

9. Závěrem stěžovatel vyslovil přesvědčení, že kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje jeho vlastní zájmy. Požádal také o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

IV.

10. Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný odkázal na správní spis a napadené rozhodnutí. Zdůraznil, že případnou nižší kvalitu zdravotní péče v zemi původu nelze považovat za mimořádný důvod pro udělení humanitárního azylu. Ani zhoršený zdravotní stav v průběhu soudního řízení není sám o sobě rozhodným důvodem pro udělení mezinárodní ochrany.

V.

11. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu nepřijatelnosti a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval např. v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, na jehož odůvodnění na tomto místě pro stručnost odkazuje.

12. Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Soud neshledal ani tvrzenou nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura zdejšího soudu poskytuje na námitky stěžovatele dostatečnou odpověď.

13. Nejvyšší správní soud se podrobně vyjádřil k podmínkám, které je třeba kumulativně splnit pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu (viz např. rozsudky ze dne

28. 11. 2008, čj. 5 Azs 46/2008 - 71, či ze dne 28. 5. 2009, čj. 5 Azs 36/2008 - 119) i doplňkové ochrany podle § 14a téhož zákona (viz např. rozsudek ze dne 31. 10. 2008, čj. 5 Azs 50/2008 - 62). Otázkou, do jaké míry žadatel o mezinárodní ochranu musí prokázat, že nemůže nebo není ochoten využít ochrany země původu z důvodu pronásledování nebo nebezpečí vážné újmy ze strany nestátních původců, se zdejší soud zabýval např. v rozsudcích ze dne 16. 9. 2008, čj. 3 Azs 48/2007 - 57, ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS, či výše uvedeném rozsudku čj. 5 Azs 50/2008 - 62). S ohledem na obsah spisu a s ním spojená skutková zjištění Nejvyšší správní soud neshledal při posouzení těchto podmínek žalovaným ani krajským soudem zásadní pochybení, která by mohla mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

14. K námitce nesprávného posouzení dostupnosti léčby na Ukrajině a možného ohrožení zdraví či života stěžovatele Nejvyšší správní soud připomíná, že na udělení azylu z humanitárních důvodů není právní nárok a posouzení důvodů tvrzených žadatelem o mezinárodní ochranu je otázkou správního uvážení žalovaného. Správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem (blíže viz např. rozsudky ze dne 22. 1. 2004, čj. 5 Azs 47/2003 - 48, ze dne 11. 3. 2004, čj. 2 Azs 8/2004 - 55, či ze dne 19. 5. 2004, čj. 5 Azs 60/2004 - 52). Nejvyšší správní soud neshledal, že by v posuzované věci krajský soud vybočil z výše vytyčených mezí soudního přezkumu způsobem, který by mohl mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

15. Odkaz stěžovatele na rozsudek zdejšího soudu čj. 2 As 87/2011 - 49 je nepřípadný. Předně je třeba zdůraznit, že tento rozsudek se nezabýval podmínkami pro udělení mezinárodní ochrany, ale rozhodnutím o nepovolení vstupu na území ČR na základě § 73 odst. 4 písm. c) zákona o azylu a s tím spojenou otázkou, zda zdravotní stav stěžovatele vyžadoval zahájení léčby, kterou nebylo možné poskytnout v přijímacím středisku na letišti. Nejvyšší správní soud opakovaně zdůraznil, že k prolomení zásady soudního řízení, podle níž soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), může dojít jen zcela výjimečně, např. tehdy, hrozilo-li by porušení čl. 2 či čl. 3 Úmluvy (blíže viz např. rozsudek ze dne 24. 8. 2010, čj. 5 Azs 15/2010 - 76). Možné porušení uvedených ustanovení v nyní posuzované věci soud neshledal.

16. Stěžovatelův zdravotní stav ve spojení s úrovní zdravotní péče na Ukrajině nesplňuje bez jakýchkoliv pochybností velmi přísné podmínky, které Evropský soud pro lidská práva stanovil pro tzv. „*humanitární případy*“ v rozsudcích ze dne 2. 5. 1997, *D. proti Spojenému království*, stížnost č. 30240/96, či ze dne 27. 5. 2008, *N. proti Spojenému království*, stížnost č. 26565/05 (srov. také např. rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 24. 6. 2003, *Arcila Henao proti Nizozemsku*, stížnost č. 13669/03, či ze dne 25. 11. 2004, *Amegnigan proti Nizozemsku*, stížnost č. 25629/04). K porušení Úmluvy by v tzv. „*humanitárních případech*“ mohlo dojít pouze tehdy, pokud by žadatel o mezinárodní ochranu trpěl závažnou nemocí a zároveň by nedostatečnost zdravotní péče v zemi původu dosahovala takové úrovně, kterou by bylo možné označit za mučení nebo nelidské či ponižující zacházení (blíže viz rozsudek ze dne 9. 10. 2009, čj. 6 Azs 34/2009 - 89).

17. Také závěry zdejšího soudu vyslovené v rozsudku čj. 6 Azs 235/2004 - 57, na něhož stěžovatel odkázal, nijak nedopadají na nyní posuzovanou věc. V předmětném rozhodnutí se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda opakovaná účast na demonstracích a následná zadržení policií dosahují intenzity pronásledování, a otázkou rozložení důkazního břemene v řízení o mezinárodní ochraně. Bez jakýchkoliv pochybností z něj nelze dovodit povinnost žalovaného zjišťovat, zda žadatel o mezinárodní ochranu bude schopen najít si po návratu do země původu zaměstnání a hradit potřebnou léčbu, jak stěžovatel tvrdil. Tato otázka spadá do rámce správního uvážení při posouzení možnosti udělení humanitárního azylu.

18. Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, proto ji odmítl pro nepřijatelnost podle § 104a s. ř. s.

19. Závěrem Nejvyšší správní soud dodává, že nerozhodoval o žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože ten je dán ve věcech mezinárodní ochrany ze zákona (viz § 32 odst. 5 zákona o azylu).

20. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 *a contrario* za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu náklady řízení podle obsahu spisů nevznikly.

21. Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 20. 7. 2011, čj. 28 Az 15/2011 - 23, ustanoven zástupcem advokát. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud určil odměnu advokáta částkou 2100 Kč za jeden úkon právní služby (podání doplnění kasační stížnosti) a dále 300 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů v souladu v souladu s § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), celkem tedy 2400 Kč. Tuto částku pak soud podle § 57 odst. 2 s. ř. s. zvýšil o částku 480 Kč připadající na náhradu daně z přidané hodnoty, kterou je ustanovený advokát z odměny za zastupování jako plátce povinen odvést. Částka v celkové výši 2880 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. srpna 2012

JUDr. Jan Passer
předseda senátu